

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.4038.2018

Kraków, 30 LIP. 2018

Pan
Łukasz Wantuch
Radny Miasta Krakowa

W odpowiedzi na Pana interpelację w sprawie zwalczania smogu przy pomocy dronów, złożoną między sesjami Rady Miasta Krakowa w dniu 19 lipca 2018 r., uprzejmie informuję.

Wykorzystanie dronów do działań na rzecz poprawy jakości powietrza (detekcji spalania odpadów) było przedmiotem analizy Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK w związku z podjętą przez Radę Miasta Krakowa uchwałą nr LIX/1285/16 z dnia 7 grudnia 2016 r. w sprawie *ustalenia kierunków działań dla Prezydenta Miasta Krakowa dotyczących opracowania i wdrożenia systemu pomiaru umożliwiającego detekcję spalania odpadów (śmieci) przy użyciu dronów ze szczególnym uwzględnieniem dokonywania pomiarów w nocy*. Wydział prowadził korespondencję z 13 instytucjami, w tym uczelniami technicznymi i na podstawie otrzymanych odpowiedzi stwierdził, że obecny w tamtym czasie poziom wiedzy, dostępne technologie i uwarunkowania prawne, nie umożliwiały realizacji zadania polegającego na zastosowaniu czujników zamontowanych na obiektach stacjonarnych lub mobilnych (podwieszonych do dronów) wykrywających związki chemiczne charakterystyczne dla spalania odpadów, ale niepowstające przy spalaniu węgla lub drewna (zgodnie z założeniami przywołanej uchwały). Istotny jest również fakt, iż punktowy lub liniowy pomiar stężeń wybranych substancji w powietrzu nie może stanowić żadnego dowodu co do źródła pochodzenia tych substancji.

Pośród nadesłanych odpowiedzi były propozycje badania na terenie Krakowa takich parametrów jak: PM1, PM2,5, PM10, CO, CO₂, opracowania koncepcji kompleksowego systemu monitoringu powietrza, czy też utworzenia Systemu Monitoringu Przepływów Zanieczyszczeń Powietrza. Tego typu propozycje wpisują się w obszar działań dla oceny jakości powietrza, jednakże zgodnie z art. 88 i 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony Środowiska* (tekst jednolity Dz. U. z 2018 poz. 799 z późn. zm.), oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje w ramach państwowego monitoringu środowiska Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. Ocena jakości powietrza dokonywana jest w oparciu o stacje monitoringowe, które zostały usytuowane na terenie Krakowa według ściśle określonych wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Dane z pomiarów uzyskanych podczas lotów dronów nie mogłyby być wykorzystane do oceny jakości powietrza prowadzonej przez WIOŚ.

Zatem według dokonanego przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK w 2017 r. rozpoznania nie było możliwe nabycie mierników (detektorów) przystosowanych do bezpośredniego diagnozowania składu powietrza. Wdrożenie systemu pomiaru umożliwiającego detekcję spalania odpadów (śmieci) przy użyciu dronów wymagałoby przeprowadzenia szeregu badań. Czas potrzebny do opracowania projektu monitoringu, a następnie jego odpowiedzialnego wdrożenia oszacowano na miesiące analiz laboratoryjnych, prac studialnych, prób terenowych. W związku z dokonanym rozeznaniem nie kontynuowano działań w zakresie wykorzystania dronów w działaniach na rzecz poprawy jakości powietrza.

Niezależnie od powyższego, z inicjatywy Wydziału Kształtowania Środowiska UMK, 8 marca 2018 r. została podpisana pomiędzy Gminą Miejską Kraków a Głównym Instytutem Górnictwa w Katowicach umowa na świadczenie usługi polegającej na pomiarze stężeń wskaźników jakości powietrza pod kątem spalania odpadów przy użyciu dronu. Umowa przewiduje prowadzenie pomiarów w dwóch seriach pomiarowych. Pierwsza seria pomiarowa odbyła się w marcu 2018 r. (dokonano wówczas sześciu przelotów w różnych rejonach Krakowa). Druga seria pomiarowa zaplanowana jest na nowy sezon grzewczy i ma się odbyć w terminie od 15 października do 12 grudnia 2018 r. i także przewidzianych jest sześć przelotów. Wydział Kształtowania Środowiska nie przewiduje innych działań polegających na zwalczaniu „smogu w sezonie grzewczym 2018/2019 przy pomocy dronów”.

Ponadto informuję, że Miasto regularnie prowadzi szereg działań mających na celu poprawę jakości powietrza w Krakowie. Do działań tych można zaliczyć między innymi:

- realizację, opracowanego przez Gminę Miejską Kraków Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Krakowie (PONE), który oferuje mieszkańcom wsparcie finansowe w likwidacji czynnych palenisk opalanych paliwami stałymi; program posiada zabezpieczenie finansowe i cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców;
- realizację Lokalnego Programu Oślonowego, który oferuje osobom, które zmieniły system ogrzewania na proekologiczny dopłaty do zwiększonych z tego tytułu kosztów ogrzewania;
- rozbudowę przez MPEC miejskiej sieci ciepłowniczej;
- rozwój komunikacji publicznej;
- prowadzenie akcji informacyjnych i edukacyjnych;
- kierowanie apeli do mieszkańców;
- kontrolowanie przez Policję stanu technicznego pojazdów pod kątem zanieczyszczania powietrza;
- kontrolowanie przez Straż Miejską, w oparciu o istniejące uregulowania prawne w tym zakresie, przestrzegania zakazu spalania odpadów oraz paliw niskiej jakości.

Jednocześnie informuję, że Straż Miejska Miasta Krakowa planuje zakup sprzętu, który będzie wykorzystywany do kontroli nieruchomości na terenie Krakowa. w ramach walki ze smogiem, zgodnie z posiadanymi uprawnieniami w zakresie ochrony środowiska, dotyczącymi kontroli spalania odpadów oraz kontroli jakości paliwa przekształcanego termicznie w instalacjach grzewczych. W skład zakupu wchodzić będzie:

- ekologiczny samochód osobowy o napędzie elektrycznym, przeznaczony do mobilnej kontroli w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności jakości powietrza,
- bezzałogowy zestaw rozpoznawczy z wyposażeniem (kamery, czujniki), przeznaczony do identyfikacji wizualnej nieruchomości emitujących dym,

- monitor pyłu zawieszonego w powietrzu - urządzenie możliwe do wykorzystania w ramach kontroli spalania odpadów oraz kontroli jakości paliwa przekształcanego termicznie w instalacjach grzewczych; na podstawie wskazań analizatora strażnicy będą mogli określić i wytypować do kontroli rejony o podwyższonym stężeniu zanieczyszczeń,
- kamera termowizyjna - urządzenie wykorzystywane do obserwacji terenu w widmie cieplnym; pozwoli ponadto na identyfikację źródeł ciepła, tj. kominy i piece, w których spalane są paliwa stałe,
- przenośny detektor wielogazowy - urządzenie do wykrywania siarkowodoru, tlenku azotu, tlenku węgla, lotnych związków organicznych; przyrząd pomiarowy wykorzystywany będzie do osobistej ochrony strażników oraz identyfikacji zagrożeń w trakcie podejmowania czynności kontrolnych w pomieszczeniach, gdzie mogą znajdować się piece zasilane paliwem stałym.

Posiadanie i użytkowanie przez Straż Miejską Miasta Krakowa wspomnianego sprzętu umożliwi lokalizację obszarów, gdzie potencjalnie mogą znajdować się źródła emisji zanieczyszczeń. Jednakże tylko bezpośrednia kontrola, przeprowadzona przez strażników miejskich może wykazać, czy faktycznie na terenie nieruchomości doszło do naruszenia przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska i zanieczyszczenia powietrza. Kontrola i ujawnienie nieprawidłowości będą skutkować podjęciem dalszych kroków związanych z pociągnięciem do odpowiedzialności karnej za popełnione wykroczenie.

Reasumując, w okresie od 15 października do 12 grudnia 2018 r. nad Krakowem przeprowadzonych zostanie sześć przelotów dronem w celu wykonania pomiaru stężeń wskaźników jakości powietrza pod kątem spalania odpadów. Poza wyżej wymienionymi działaniami „zwalczanie smogu przy pomocy dronów” nie jest planowane.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział ds. Jakości Powietrza
3. Straż Miejska Miasta Krakowa
4. Wydział Kształtowania Środowiska
5. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
6. Zarząd Infrastruktury Miejskiej
7. Biuletyn Informacji Publicznej
8. aa